

Instytut Śląski

Seria VI
Sprawy czeskosłowackie

Komunikat Nr 29

Seria VI
Sprawy czeskosłowackie

Dr Hubert Sukiennicki

Polsko-czechosłowacka konwencja o zapewnieniu współpracy gospodarczej*)

Podpisana w Pradze dnia 4 lipca 1947 r. między Rzeczypospolitą Polską a Republiką Czechosłowacką konwencja o zapewnieniu współpracy gospodarczej jest dalszym krokiem w kierunku pogłębienia stosunków między obu państwami, zapoczątkowanych po II-iej wojnie światowej polsko-czechosłowackim układem o przyjaźni i wzajemnej pomocy (podpisanym w Warszawie dnia 10 marca 1947 r.).

Konwencja ta wraz z wszystkimi załączonymi do niej umowami szczegółowymi została ratyfikowana przez Sejm R. P. w dniu 29 stycznia 1948 r. w nastroju uroczystym i w atmosferze szczerzej przyjaźni polsko-czechosłowackiej.

Obie strony — zawierając konwencję — wychodziły z założenia, że dziejowe doświadczenia wykazały bezwzględłą konieczność zadzierzgnięcia najściślejszych więzów między obu bratnimi krajami. Współpraca gospodarcza stanowi dźwignię możliwości wzrostu potencjału gospodarczego obu państw, co niewątpliwie przyczyni się do podniesienia dobrobytu ludności obu krajów. Dwustronna współpraca gospodarcza wpłynie nie mniej dodatnio na rozwój stosunków gospodarczych z państwami trzecimi.

Konstrukcja konwencji z dnia 4 lipca 1947 r. jest związana: podstawowe postanowienia zawarte są w pięciu artykułach.

Artykuł I-szy stanowi o celach polsko-czechosłowackiej współpracy gospodarczej. Celami tymi są:

*) Patrz Komunikaty Inst. Śl. Seria VI — N-ry: 30, 31, 32, 33, 34.

- 1) doprowadzenie do maksymalnej wymiany dóbr i świadczeń,
- 2) maksymalne wykorzystanie wszelkich środków komunikacyjnych dla importu, eksportu i tranzytu,
- 3) utrzymywanie ścisłej łączności między poszczególnymi dziedzinami gospodarki obu państw,
- 4) ścisła współpraca między uczelniami, instytucjami naukowymi i instytucjami badawczymi w zakresie wymiany informacji i uprząstęczenie wyników prac w każdej dziedzinie życia gospodarczego obu państw,
- 5) wzajemna konsultacja w przypadkach poczynań gospodarczych jednego z obu państw w organizacjach i instytucjach o charakterze międzynarodowym.

By osiągnąć wymienione cele, oba rządy zawarły szereg porozumień, które podpisano równocześnie z konwencją jako jej załączniki.

Artykuł II-gi konwencji wylicza następujące układy:

W zakresie wymiany dóbr i świadczeń:

- 1) traktat handlowy, 2) układ o wymianie towarów, 3) protokół o zapewnieniu zbytu węgla, cynku i energii elektrycznej z Polski do Czechosłowacji w ciągu pięciu lat, 4) układ o czechosłowackich dostawach inwestycyjnych do Polski, 5) układ płatniczy.

W zakresie wykorzystania środków komunikacyjnych — układ komunikacyjny.

W zakresie organizacji współpracy gospodarczej:

- 1) układ o współpracy w sprawach finansowych, 2) układ o współpracy w przemyśle, 3) układ o współpracy w rolnictwie, leśnictwie i wyżywieniu, 4) układ o współpracy naukowo-technicznej, 5) protokół o bezpośredniej współpracy przy budowie i rozbudowie niektórych obiektów gospodarczych.

W zakresie ogólnej współpracy gospodarczej:

- 1) układ o współpracy w zakresie planowania gospodarczego i statystyki, 2) protokół końcowy do konwencji.

Końcowy ustęp art. II-iego konwencji zawiera klauzulę, umożliwiającą uzupełnienie listy wymienionych układów drogą porozumienia się obu układających się stron.

Jak już z samego wyliczenia tytułów poszczególnych układów wynika, stanowią one zbiór porozumień, które mają uregulować całokształt wzajemnych stosunków gospodarczych między obu krajami.

Organem koordynującym i czuwającym nad sprawnym wykonaniem postanowień konwencji i wszystkich związanych z nią porozumień będzie Rada Współpracy Gospodarczej, o powołaniu której do życia stanowi art. III-ci konwencji. Wymieniona Rada oparta zostanie na statucie, którego tekst w formie załącznika do konwencji ustalono i podpisano równocześnie z podpisaniem konwencji. Organami wykonawczymi, przewidzianymi w art. III-cim konwencji, staną się Polsko-Czechosłowackie Komisje, które będą utworzone na podstawie wyliczonych wyżej układów i w zakresie, określonym przez każdy z tych układów.

W razie potrzeby, drogą porozumienia między obu rządami, może dojść do zmiany statutu Rady Współpracy Gospodarczej oraz każdego ze statutów, na których będą się opierały poszczególne komisje polsko-czechosłowackie.

Art. IV-ty konwencji stanowi o procedurze polubownej i arbitrażowej w przypadku zaistnienia sporu na tle wykonywania konwencji i związanych z nią porozumień. Spory te rozpatrywane będą w trybie, ustalonym w Protokóle o postępowaniu polubownym i arbitrażowym. Protokół ten również podpisany został jednocześnie z konwencją.

W postanowieniach końcowych (art. V) mówi się o akcie ratyfikacji i wymianie dokumentów ratyfikacyjnych. Przewiduje się możliwość wcześniejszego wejścia w życie konwencji, a więc przed wymianą dokumentów ratyfikacyjnych, o ile ustawodawstwa obu państw do tego uprawnniają.

Konwencja ma obowiązywać w ciągu 5-ciu lat od chwili wejścia jej w życie i będzie po tym okresie czasu nadal obowią-

zywała, o ile jedna ze stron nie wypowie jej w terminie jednego roku przed upływem każdorazowego okresu pięcioletniego.

Konwencja została sporządzona w języku polskim i czeskim. Oba teksty są uważane za autentyczne.

Zwięzłe ramy konwencji rozbudowane zostały w serii układów i porozumień, które normują całokształt polsko-czechosłowackich stosunków gospodarczych. Cechą charakterystyczną załączników do konwencji jest okoliczność, że były one ustalone i podpisane równocześnie z konwencją oraz że mają wszystkie razem wejść w życie niezwłocznie po wymianie dokumentów ratyfikacyjnych.

Konwencja wraz z jej załącznikami przyniesie niewątpliwie poważne korzyści obu stronom. Ścisła współpraca gospodarcza, oparta na sprecyzowanych aktach prawnych i na realnych zobowiązaniach wzajemnych, daje rękojmię spełnienia tych celów i zadań, które ciążyą na kontrahentach w płaszczyźnie rozwoju i zacieśnienia polsko-czechosłowackich stosunków.

W lutym 1948.

U w a g a: Zezwala się na przedruk lub dowolne wykorzystanie komunikatów dla celów prasowych z podaniem źródła.